

GRÉTRY | FRANCK | YSAÏE

EEN UITZONDERLIJK
MUZIKAAL EN MUSEAAL
ERFGOED IN LUIK

INHOUD

Inleiding	3
Het Grètrymuseum.....	4
De César Franck-ruimte in Le Grand Curtius.....	6
De studio van Eugène Ysaÿe in Le Grand Curtius.....	8
Praktische informatie.....	10

Wat Mozart is voor Salzburg, is Luik voor de muziek.

Luik is een van de weinige steden waar de geboortehuizen van zijn beroemde componisten nog bewaard zijn gebleven.

Het buitengewone muzikale erfgoed van André-Modeste Grétry (1741-1813), César Franck (1822-1890) en Eugène Ysaÿe (1858-1931) leeft vandaag voort in de musea van de Vurige Stede.

Al deze tentoonstellingsruimten ademen de geschiedenis van deze grote musici en dompelen ons onder in hun dagelijkse leven. Persoonlijke voorwerpen, unieke documenten, oude instrumenten en waardevolle manuscripten worden getoond in een originele setting in historisch gedetailleerde zalen.

De levens en werken van deze drie componisten en uitvoerders beslaan drie eeuwen van levendige muzikale activiteit, waarbij uiteenlopende muziekgenres aan bod komen. Voorbeelden hiervan zijn de opéra-comique, symfonische muziek, kamermuziek en de school van grote vioolvirtuozen.

Patrick Dheur
Pianiste-compositeur
Conservateur du Musée Grétry

HET GRÉTRYMUSEUM

Het geboortehuis van André-Modeste Grétry is een prachtig gebouw dat typisch is voor de 18e-eeuwse architectuur in Luik. Vandaag herbergt het gebouw een museum dat belangrijk is voor de muziekgeschiedenis van Luik. Talrijke manuscripten en de tentoongestelde muziekinstrumenten (harp, violen en pianoforte) roepen bij de bezoekers het beeld op van de gebarende componist en de klanken van beroemde opera-aria's. De talrijke persoonlijke voorwerpen zorgen voor een bijzondere sfeer die bij de bezoekers blijft hangen.

André-Modeste Grétry (Luik 1741, Parijs 1813) kreeg zijn muzikale opleiding aan de collegiale kerk Saint-Denis in Luik. Vanaf 1758 vervolgde hij zijn opleiding in Rome en in 1767 vestigde hij zich in Parijs. Vijf grote werken van de onbetwiste meester van de opéra-comique overleefden de tand des tijds en stonden herhaaldelijk op het repertoire van gerenommeerde operahuizen: *Le Huron* (1768) *Lucile* (1769), *Zémire et Azor* (1771), *Richard Cœur de Lion* (1784) en *Guillaume Tell* (1791). Zijn driedelige memoires ('*Mémoires ou essais sur la Musique*') zijn uitgegroeid tot een standaardwerk.

Tijdens het tumult van de Franse Revolutie veranderde hij van directeur van de privé-muziek van koningin Marie-Antoinette in een protegé van Napoleon, die hem uiteindelijk benoemde tot lid van het Legioen van Eer. Zijn persoonlijkheid en denkwijze maken hem tot een sleutelfiguur van de Verlichting.

W. H. ...
Pianos & ...

SOCKET

DE CÉSAR FRANCK-RUIMTE IN LE GRAND CURTIUS

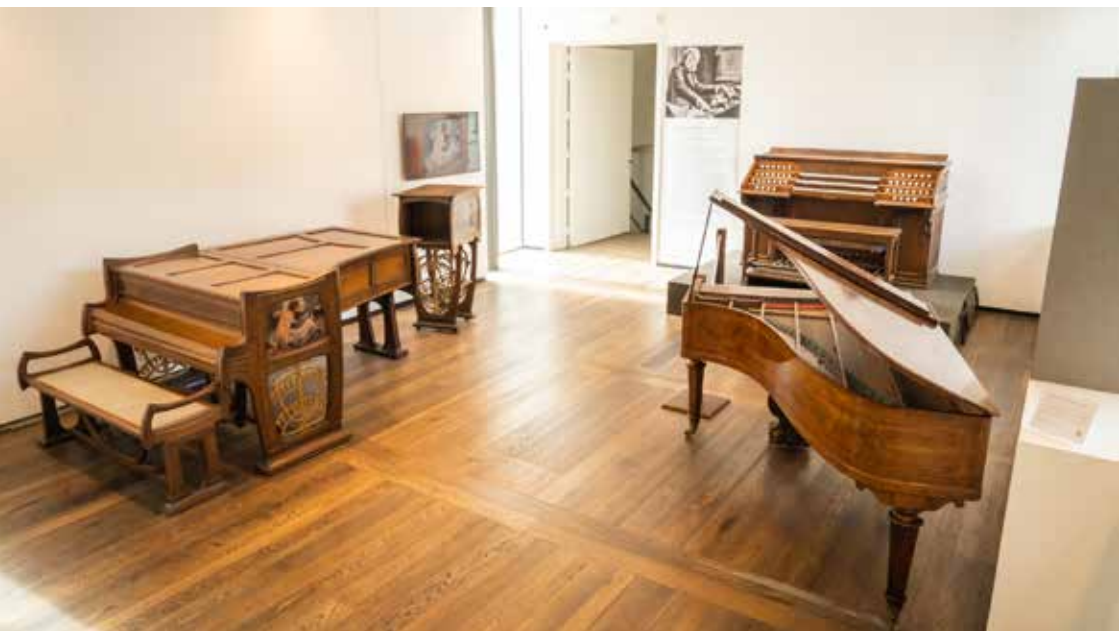
Tentoonstelling t.e.m. 30.12.2024

De César Franck-ruimte werd in 2022 ingericht in het museum Le Grand Curtius, op 500 meter van het geboortehuis van de componist, om de tweehonderdste verjaardag van zijn geboorte te herdenken. Hier zijn voor het eerst de volgende stukken in één ruimte verenigd: de speeltafel van het Cavallé-Coll-orgel (1858) van de Sainte-Clotildebasiliek in Parijs, zijn Erard-babyvleugel (1844) en de tafelpiano (1790) van zijn grootmoeder van vaderskant.

Naast uiterst zeldzame originele manuscripten zoals de Symfonische Variaties voor piano en orkest en zijn eerste compositieoefeningen als zeer jonge muziekstudent aan het Koninklijk Muziekconservatorium van Luik, worden talrijke andere documenten (dagboeken, ooggetuigenverslagen, foto's, enz.) tentoongesteld.

César Franck (Luik 1822-Parijs 1890) was een van de eerste studenten aan het Koninklijk Muziekconservatorium van Luik. Al op elfjarige leeftijd werd hij in de pers geroemd als wonderkind met een uitzonderlijk talent als pianist en componist.

In 1837 werd hij toegelaten tot het Conservatorium van Parijs.

© D.R.

Talrijke onderscheidingen en zijn uitzonderlijke talent als componist en piano- en orgelspeler trokken de aandacht van de muziekwereld. Hij was een gevierde ster in de muzieksalons en werd een protégé van Franz Liszt, die in hem een nieuwe Johann Sebastian Bach zag.

Zijn discrete, gereserveerde houding en discussies met zijn familie stonden zijn muzikale ambities echter in de weg. Zijn aanstelling als hoofdorganist op het grote Cavaillé-Coll-orgel van de Sainte-Clotildebasiliek (1858) gaf hem de mogelijkheid om zijn talent voor improvisatie en interpretatie te tonen en zich te profileren als een uitzonderlijk musicus.

Na een afwezigheid van meer dan 20 jaar van het muzikale toneel en zijn benoeming aan het Parijse Conservatorium (1871) begon hij aan een nieuwe vruchtbare creatieve fase. Zijn grootste meesterwerken, die de Franse muziekgeschiedenis zouden beïnvloeden, schreef hij in de laatste tien jaar van zijn leven.

Zijn Symphonie in d-mineur (1889), het oratorium les Béatitudes (1879), de Drie koralen voor orgel (1890), de Symfonische Variaties en de le Prelude Koor en fuga (1885) voor piano zijn slechts enkele voorbeelden van zijn rijke en gevarieerde oeuvre, dat voor het nageslacht bewaard is gebleven. Een hoogtepunt van zijn oeuvre is de Sonate voor piano en viool in A-groot, opgedragen aan zijn vriend, de violist en componist Eugène Ysaÿe, die het over de hele wereld zal spelen.

César Franck overleed op 8 december 1890 ten gevolge van een ongeval.

DE STUDIO VAN EUGÈNE YSAÏE IN LE GRAND CURTIUS

Het Brusselse atelier van Eugène Ysaÿe, ingericht in art-nouveaustijl door Gustave Serrurier-Bovy, werd in 1977 volledig overgebracht naar Luik en later heropgebouwd in het Grand Curtius. U betreedt de muziekkamer van de virtuoos van wie het vioolspel de basis vormt voor de internationale Koningin Elisabethwedstrijd. De inrichting van het atelier, de boeken en partituren die zijn bibliotheek vormen en de stijl van het meubilair waren een bron van inspiratie voor de componist. Het was op deze plek dat de virtueuze muziek volledig tot zijn recht kwam wanneer hij zijn stukken repeteerde.

Zijn legendarische vrijgevigheid, zijn vriendschap en zijn bewondering voor César Franck waren voor laatstgenoemde de aanleiding om zijn «Sonate voor piano en viool» aan hem op te dragen en als huwelijksgeschenk te geven. De sonate is overigens een van de meest uitgevoerde werken in dit bijzondere genre.

Eugène Ysaÿe (geboren te Luik in 1858, overleden te Brussel in 1931) was een geniaal violist die over de hele wereld werd gewaardeerd. Deze meester van de vioolkunst liet met zijn 6 sonates voor viool solo (1823-1824) ongetwijfeld een van de hoogtepunten van de moderne vioolliteratuur na. Ysaÿe volgde een opleiding aan het Koninklijk Conservatorium van Luik, maar ook in Brussel bij Henryk Wieniawski en aan het Conservatorium van Parijs bij Henri Vieuxtemps. Hij speelde al op zeer jonge leeftijd met Clara Schumann, nam deel aan het Franz Liszt Festival en was de eerste violist in het orkest van het Konzerthaus in Berlijn, dat later de Berliner Philharmoniker zou worden. Samen met zijn leraren richtte hij de Luikse vioolschool op.

Ysaÿe speelde op een Guarneri del Gesù-viool uit 1733, die later eigendom werd van Isaac Stern.

Na jaren van succesvolle concertreizen werd hij in 1912 benoemd tot «Kapelmeeester van het Belgische hof» en muzikaal adviseur van de koningin van België. De wedstrijd die ze in het leven riep, heette aanvankelijk het «Concours Ysaÿe» en werd pas in 1951 omgedoopt tot de «Koningin Elisabethwedstrijd (Concours musical international Reine Élisabeth de Belgique)».

PRAKTISCHE INFORMATIE

GRÉTRYMUSEUM

Rue des Récollets 34 – 4020 Luik
Tel.: +32 4 343 16 10 – +32 4 221 68 17 – 68 40
museum@liege.be

OPENINGSUREN

Vrijdag, zaterdag en zondag van 10.00 tot 18.00 uur
en op afspraak van dinsdag tot donderdag voor scholen
Gesloten op 1/01 – 1/05 – 1, 2, 11/11 – 25/12

TOEGANGSPRIJZEN

Volwassene: € 2,25
Senioren, groepen, werklozen, artikel 27: € 1,25
Familiëticket: € 5
Abonnement 5 bezoeken: € 8,75

Gratis toegang

- Voor personen jonger dan 26 jaar
- Op de eerste zondag van de maand voor iedereen
- Voor begeleide schoolgroepen uit de stad Luik en studenten van muziek-academies

Combiticket Grand Curtius + Grétrymuseum
Volwassenen: € 10
Senioren, groepen, studenten, werklozen: € 6
Artikel 27: € 1,25
Familiëticket: € 21

CURATOR

Patrick Dheur

GRAND CURTIUS

De César Franck-ruimte en de studio van Eugène Ysaÿe behoren tot de permanente collecties van Le Grand Curtius.

U kunt beide ruimtes met een toegangsticket voor Le Grand Curtius ontdekken.

Le Grand Curtius is gelegen in een uitzonderlijk architectonisch complex van prachtig gerestaureerde 16e- tot 21e-eeuwse gebouwen.

De collecties geven de bewogen geschiedenis van Luik sinds haar ontstaan een prominente plaats en staan in de voorhoede van de kunstgeschiedenis. Rijke getuigenissen van de eerste beschavingen, meesterwerken van middeleeuwse kunst, beeldhouwwerken en werken van barokke goudsmeden en zilversmeden volgen elkaar op, en niet te vergeten glas en wapens, waarvan de buitengewone rijkdom van Le Grand Curtius een van 's werelds belangrijkste musea van deze materialen maakt.

Féronstrée 136 – 4000 Luik.

Tot nader order is de toegang uitsluitend mogelijk via de Quai de Maestricht 13, 4000 Luik

Tel.: +32 4 221 68 17 - info@grandcurtiusliege.be

OPENINGSUREN

Woensdag tot maandag: 10.00 tot 18.00 uur.

Gesloten op dinsdag en 1/01 – 1/05 – 1, 2 en 11/11 – 25/12

TOEGANGSPRIJZEN

Volwassenen: € 9

Senioren, groepen, werklozen: € 5

Artikel 27: € 1,25

Gratis voor personen jonger dan 26 jaar

GRATIS TOEGANG

– Voor personen jonger dan 26 jaar

– Op de eerste zondag van de maand voor iedereen

www.grandcurtius.be

www.facebook.com/LeGrandCurtius

